

Architektura krajobrazu i terenów zieleni - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Architektura krajobrazu i terenów zieleni
Kod przedmiotu	02.5-WI-AUP-AKTZ/2
Wydział	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Kierunek	Architektura
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. inżyniera architekta
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. inż. arch. Bogusław Wojtyśzyn, prof. UZ • dr hab. inż. arch. Marta Skiba, prof. UZ

Formy zajęć				
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)
Wykład	15	1	-	-
Projekt	30	2	-	-

Cel przedmiotu

1. Celem w zakresie wiedzy jest zapoznanie studenta z architekturą krajobrazu jako odrębnym zagadnieniem dotyczącym harmonizowania przestrzeni poprzez:

a) wykorzystanie dokumentacji planistyczno-prawnej jako narzędzia pracy architekta,

b) łączenie w projekcie architektury krajobrazu, zagadnień związanych z projektowaniem architektonicznym, i urbanistycznym.

2. Celem w zakresie umiejętności jest nauczanie studenta opracowywania projektów kształtowania i przekształcania krajobrazu istniejących przestrzeni otwartych i zabudowanych, a także inwentaryzacji, waloryzacji i rewaloryzacji założeń krajobrazowych w skali parku, ogrodu, skweru, ulicy itp.

3. Celem w zakresie kompetencji personalnych i społecznych jest przygotowanie studenta do pracy w zespole i prezentowania własnego rozwiązania projektowego.

Wymagania wstępne

Formalne: zaliczenie przedmiotów z zakresu wiadomości podstawowych, dotyczących: projektowania architektonicznego i urbanistycznego, sztuk plastycznych, geodezji, fizjografii, dendrologii, ochrony środowiska oraz historii architektury i urbanistyki.

Zakres tematyczny

Program wykładów:

1. Podstawowe pojęcia i definicje dotyczące architektury krajobrazu, zarys historii krajobrazu (elementy kompozycji i środki tworzenia, skala ogrodów, program, charakterystyczne elementy przestrzenne, stosowana roślinność, forma ogrodów w poszczególnych epokach): ogrody staro- żytnie (atrium, patio), ogród w średniowiecznej Europie (wirydarze), ogród orientalny, ogród renesansu (Italia), ogrody barokowe (Francja i działalność Le Notre'a, zasada kontrastów, układy wodne, światło i cień, rola małej architektury ogrodowej), ogrody współczesne (m.in. ogrody angielskie), ogrody polskie dawne i współczesne.

2. Rodzaje krajobrazu, analiza układów przestrzennych i metod stosowania różnorodnych tworzyw z jakich powstawały ogrody w różnych epokach historycznych.

3. Ochrona kształtowanie i rewaloryzacja krajobrazu metody studialne i projektowe.

4. Uwarunkowania klimatyczne i atmosferyczne, funkcje i rodzaje systemów roślinnych, kształtowanie krajobrazu: ukształtowanie terenu, formy geomorficzne, woda i jej znaczenie, mała architektura ogrodowa i parkowa, ogród przydomowy, wnętrza w zabudowie wielorodzinnej, założenia typu parkowego, tereny rekreacyjne, współczesna integracja zieleni i architektury, współczesne zespoły mieszkaniowe a zieleń, dachy „odwrócone”, zieleń a wnętrza, rola zieleni w projektowaniu urbanistycznym, tworzywo roślinne.

Program ćwiczeń projektowych:

1. Inwentaryzacja urbanistyczno – dendrologiczna (w tym inwentaryzacja fotograficzna).

2. Analiza istniejącego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu objętego opracowaniem oraz przestrzeni usytuowanej w sąsiedztwie wraz z wnioskami. (Opracowanie w skali 1: 500).

3. Analiza i studium przestrzeni – mapowanie behawioralne, ankieta miejsca (propozycja zmian wraz z adresatem). Określenie szczegółowego programu funkcjonalno-przestrzennego. (Opracowanie w skali 1: 500).
4. Koncepcje zagospodarowania terenu (Skala 1: 200/1:500):
- a) rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne uwzględniające uwarunkowania widokowe (elementy kompozycyjne), komunikacyjne (związane z rodzajem i natężeniem ruchu) i ekologiczne (włączenie do systemu zieleni),
- b) akcent kompozycyjny, jako symbol miejsca,
- c) wprowadzenie elementów kompozycji roślinnych (zielen wysoka, średnia i niska),
- d) zaprojektowanie oświetlenia i wyposażenia placu,
- e) projekt posadzki,
- f) waloryzacja przestrzeni pod względem pór roku.
5. Wybrane detale roślinne (Skala 1: 100). 6. Przekrój z rozwinięciem widokowym przestrzeni objętej opracowaniem w miejscach charakterystycznych dla projektowanego układu (Skala 1: 500/1:250). 7. Aksonometria i wizualizacje komputerowe.

Metody kształcenia

Metody podające: wykład; zagadnienia w ujęciu interdyscyplinarnym, praca z dokumentem źródłowym, prezentacja multimedialna, korekty projektów.

Metody poszukujące: projekt; praca na sali: giełda pomysłów w ocenie przyczyn i skutków zjawisk przestrzennych; praca w terenie: analizowanie przez grupy studentów kompozycji istniejących układów przestrzennych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna i wskaże podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu architektury i urbanistyki, uwzględniającej uwarunkowania środowiskowe człowieka	- K_W07 - K_W10	- projekt - przygotowanie projektu	Projekt
ma wiedzę w wymiarze teoretycznym z zakresu przedmiotów o treściach podstawowych, przydatnych do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu architektury krajobrazu, a w wymiarze praktycznym wykazuje się znajomością zagadnień i uwarunkowań wpływających na realizację zadania projektowego;	K_W01	kolokwium	Wykład
ma świadomość potrzeby nieustannego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych również poza polskim obszarem językowym oraz inspirowania i tworzenia warunków do uczenia się innych osób biorących udział w procesach inwestycyjnych i projektowych	K_K01	praca kontrolna	Wykład
potrafi pozyskiwać informacje z literatury, dokumentacji projektowo-planistycznych, komputerowych baz danych oraz innych źródeł polsko i obcojęzycznych, a także dokonywać ich klasyfikacji i interpretacji oraz wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać opinie	K_U01	- przygotowanie referatu - referat w formie prezentacji multimedialnej	Wykład
potrafi uwzględnić w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym wymagania z zakresu fizjografii, kształtowania zieleni, architektury krajobrazu oraz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego	K_U10	- przygotowanie projektu - prezentacja projektu	Projekt
jest przygotowany do samodzielnej pracy nad wyznaczonym zadaniem inżynierskim oraz do współpracy w zespole i przyjmowania w nim różnych ról.	K_K02	- aktywność w trakcie zajęć - praca w grupie	Projekt

Warunki zaliczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnych ocen z wszystkich form prowadzonych zajęć:

Wykłady: Student potwierdza, że jest w stanie:

- 1) opisać w zarysie historię architektury krajobrazu w Europie i Polsce, formę ogrodów w poszczególnych epokach - kolokwium z progami punktowymi.
- 2) wyróżnić elementy kompozycji i środki tworzenia, program, charakterystyczne elementy przestrzenne oraz rozpoznać skalę i kompozycję ogrodów i stosowaną roślinność - prezentacja multimedialna na zajęciach konwersatoryjnych -- klauzura projektowa (praca zespołowa).
- 3) otworzyć się na różne poglądy i nurty, które wykorzystuje w przygotowywanej prezentacji – ustna prezentacja problemowa. Warunkiem zaliczenia wykładu jest przystąpienie do kolokwium pisemnego oraz wykonanie ustnej prezentacji.

Projekt: Student potwierdza, że jest w stanie:

- 1) zaprojektować zieleni i małą architekturę na wybranej działce oraz wykorzystać do projektowania znajomość norm i normatywów projektowych oraz doboru gatunkowego zieleni - projekt z kryteriami oceny (brane są pod uwagę: kompletność opracowania, zgodność z obowiązującymi regulacjami prawnymi, prawidłowość merytoryczna opracowania),
- 2) ocenić poprawność rozwiązania przestrzennego pod kątem kompozycyjnym i użytkowym terenu z zabudową mieszkaniową, usługową i sportowo-rekreacyjną – korekty pracy projektowej;
- 3) zorganizować pracę w grupie i samodzielnie – prezentacja i obrona własnej pracy na zajęciach w grupie.

Warunkiem zaliczenia projektu jest przystąpienie w przewidzianym terminie do oddania pracy projektowej na etapie przejściowym i końcowym oraz wykazaniem się poprzez liczbę korekt i obecności na zajęciach, aktywnością i pracowitością, a także samodzielnością w ustnej prezentacji własnej pracy.

Zasada ustalania oceny: Oceny z pracy na zajęciach zależne są od wyników weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta na podstawie przyjętych progów procentowych: 50% - 60% Dostateczny 61% - 70% Dostateczny plus 71% - 80% Dobry 81% - 90% Dobry plus 91% - 100% Bardzo dobry

Zgodnie z Regulaminem Studiów obecność na zajęciach jest obowiązkowa - sprawdzanie obecności na zajęciach

Literatura podstawowa

1. Architektura Krajobrazu: studia i prezentacje, Akademia Rolnicza we Wrocławiu. Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji, Kwart., AR WIKŚiG, Wrocław 2001-2011.
2. Bogdanowski Janusz, Architektura krajobrazu, PWN, Warszawa 1973.
3. Böhm Aleksander, Wnętrze w kompozycji krajobrazu : wybrane elementy genezy i analizy porównawczej pojęcia : pomoc dydaktyczna do przedmiotu : współczesne tendencje w architekturze krajobrazu, Politechnika Krakowska, Kraków 1998.
4. Böhm Aleksander, Planowanie przestrzenne dla architektów krajobrazu : o czynniku kompozycji, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2006.
5. Brookes John., Projektowanie ogrodów, Wiedza i Życie, Warszawa, 2001.
6. Ciechanowski Kazimierz, Podstawy kompozycji architektonicznej. Politechnika Wrocławska, Wrocław 1974.
7. Charytonow Edward., Projektowanie architektoniczne. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1980.
8. Lis Aleksandra, Struktura relacji pomiędzy człowiekiem a parkiem i ogrodem miejskim w procesie rekreacji, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2004.
9. Majdecki Longin, Historia ogrodów. T. 1, Od starożytności po barok, PWN, Warszawa 2010.
10. Majdecki Longin, Historia ogrodów. T. 2, Od XVII wieku do współczesności, PWN, Warszawa 2010.
11. Małachowicz Edmund, Konserwacja i rewitalizacja architektury w zespołach i krajobrazie, Politechnika Wrocławska, Wrocław 1994.
12. Pancewicz Alina, Rzeźba w krajobrazie miasta, : Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2004.
13. Wejchert Kazimierz, Przestrzeń wokół nas, "Fibak Noma Press", Katowice 1993.
14. Wejchert Kazimierz, Elementy kompozycji urbanistycznej, Warszawa : Wydawnictwo Arkady Sp. z o.o., 2008.
15. Wojtyszyn Bogusław, Szczytnicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy we Wrocławiu, Zielona Planeta, nr 5, Wrocław 1999.
16. Wojtyszyn Bogusław, Zagospodarowanie przestrzenne niemieckich wystaw ogrodniczych, Ogrodnictwo, nr 3, Warszawa 2001.
17. Wojtyszyn Bogusław, Idea miasta-ogrodu Hampstead Garden Suburb, w: Kształtowanie krajobrazu: idee, strategie, realizacje, Politechnika Wrocławska, Wrocław 2005.
18. Zachariasz Agata, Zieleni jako współczesny czynnik miastotwórczy ze szczególnym uwzględnieniem roli parków publicznych, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2006.

Literatura uzupełniająca

1. Aktualne czasopisma architektoniczne i urbanistyczne.
2. Ciechanowski K., Podstawy projektowania architektonicznego, Wydaw. PWR, Wrocław 1976.
3. Enge T., O., Schröer C., F., Garden Architecture in Europe, B. Taschen Verlag GmbH, Köln, London, Tokyo 1992.
4. Neufert, E., Podręcznik projektowania architektoniczno-budowlanego, Arkady, Warszawa 2000.
5. Praca zbiorowa, Sztuka ogrodów w krajobrazie miasta, Politechnika Wrocławska, Wrocław 1997.
6. Reichholf J., H., Steinbach G., (red.), Wielka Encyklopedia. Drzewa. Krzewy, MUZA SA, Warszawa 1995.
7. Strzebiński W., Teoria widzenia, Wydaw. Literackie, Kraków 1958.
8. Szymiski St, A., Projektowanie systemowe w architekturze, PWN, Warszawa 1982.

Uwagi

